

Takács Péter tudományos életrajza (2026)

Takács Péter az állam- és jogtudomány, majd a bölcsészettudomány terén szerzett egyetemi végzettséget (ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, 1979; ELTE Bölcsészettudományi Kar, 1984). Szakdolgozatát jogtudományi területen a magyar állam- és jogelméleti hagyomány története köréből, a bölcsészettudományin Arisztotelész államforma-elméletéről írta. PhD-fokozatát (C.Sc.) az állam- és jogtudomány terén szerezte 1992-ben; disszertációjában az igazságosság koncepcióit és azok jogra való alkalmazásának lehetőségeit elemezte. 2023-ban az MTA Doktora (D.Sc.) címet szerzett – egyebek mellett – az államok rendszerezéséről és tipológiájáról készült elemzésével, mely nagymonográfiaként is megjelent. Pályája során egyetemi oktatóként dolgozott különböző hazai felsőoktatási intézményekben. Több alkalommal vett rész külföldi tanulmány- és kutatóutakon, melyek közül elsősorban az Oxfordi Egyetemen eltöltött időszak (1991, 1993) hatott rá; hazai kutatásait gyakran pályázati keretek között folytatta.

*

Takács Péter tudományos munkásságának fókusza – pályája kezdetétől mindmáig – három területre esett. Ezek:

- (a) a jogi értelemben vett állam jellemzői és történeti meghatározottsága,
- (b) az állam és jog kapcsolata, illetőleg az állam általános elmélete, valamint
- (c) a jog általános fogalmi kérdései, ideértve a jogalkalmazás értékvonatkozásait és kulturális kontextusát is.

Az állam általános elmélete terén – Eötvös József államelméleti munkásságához kapcsolódva – aktualizálta, és a XIX. század mellett a XX. századra is kiterjesztette az „uralkodó eszmék” államra gyakorolt hatásának vizsgálatát. A hatásmechanizmusok vizsgálata mellett elemezte az azok keretében született államelméleteket is.

Ezektől függetlenül megmutatta a jogtudományi, a szociológiai és a politikatudományi államfogalmak elemzésének szükségességét, valamint kifejtett egy részben szinoptikus, részben analitikus államfogalmat. Megfogalmazta a modern állam és a nemzetállam egy lehetséges értelmezését, s több részkérdésben – például az alkotmány legitimitását illetően – hozzájárult az állam közjogi rendszeren belüli helyzetének értékeléséhez.

Állam- és alkotmányelméleti területen kidolgozta az államok nevének, el- és átnevezésének elméletét, s megmutatta az államnevek közjogi elemeinek jelentőségét. Feldolgozta továbbá a két világháború közötti magyar állam államformájával kapcsolatos vitákat, bizonyítva, hogy a magyar közjogtörténet e sokat vitatott korszakának problémái összefüggésbe hozhatók az államforma átmeneti-köztes jellegével.

Részletesen elemezte és monografikus formában feldolgozta az államok rendszertanának és tipológiájának elméleti kérdéseit. Ennek keretében kifejtette a modern államra vonatkozó újszerű elképzelését és az államformák komplex elméletét.

A jog és a jogalkalmazás kulturális kontextusának vizsgálata keretében elemezte a jog és az igazságosság képi ábrázolásait, s állást foglalt azok egy-egy, jogelméleti problémákat is felvető ikonográfiai kérdésében. E területen feldolgozta a jogtudomány képzőművészeti megjelenítésének eseteit, bebizonyítva, hogy a különböző művészek képi ábrázolásmódja a jog és a jogtudomány jellegéről alkotott tudományos elgondolások vonatkozásában is releváns lehet.